

Zadeva C-36/20 PPU

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

25. januar 2020

Predložitveno sodišče:

Juzgado de Instrucción n.º 3 de San Bartolomé de Tirajana (Španija)

Datum predložitvene odločbe:

20. januar 2020

Tožeča stranka:

Ministerio Fiscal

Tožena stranka:

VL

Predmet postopka v glavni stvari

Odstranitev državljana tretje države.

Predmet in pravna podlaga vložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

Ugotovitev, ali se preiskovalni sodniki lahko štejejo za organ, pri katerem lahko prosilci za mednarodno zaščito izrazijo voljo po vložitvi prošnje za to zaščito. Če je odgovor pritrdilen, razjasnitev nekaterih pravnih posledic, ki izhajajo iz take ugotovitve.

Pravna podlaga je člen 267 PDEU.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Člen 6(1), drugi pododstavek, Direktive 2013/32/EU določa, da če se prošnje za mednarodno zaščito podajo pri drugih organih, ki po nacionalnem

pravu niso pristojni za evidentiranje, države članice zagotovijo, da se prošnja evidentira najpozneje šest dni potem, ko je prošnja podana.

Ali je treba ta člen razlagati tako, da se preiskovalni sodniki in sodnice, pristojni za odločitev o pridržanju tujcev v skladu s španskim nacionalnim zakonom, štejejo za enega od teh „drugih organov“, pri katerih lahko prosilci izrazijo svojo namero, da evidentirajo prošnjo za mednarodno zaščito, čeprav navedeni organi za to niso pristojni?

2. Če se štejejo za enega od teh organov, ali je treba člen 6(1) Direktive 2013/32/EU razlagati tako, da morata preiskovalni sodnik ali sodnica prosilce obvestiti o tem, kje in kako je mogoče vložiti prošnjo za mednarodno zaščito, in da je treba to prošnjo v primeru njene vložitve posredovati pristojnemu organu, ki je v skladu z nacionalnim pravom pristojen za evidentiranje in obravnavo prošnje za mednarodno zaščito, in pristojnemu upravnemu organu, da bi se prosilcu zagotovili ukrepi za sprejem iz člena 17 Direktive 2013/33/EU?

3. Ali je treba člen 26 Direktive 2013/32/EU in člen 8 Direktive 2013/33/EU razlagati tako, da državljana tretje države ni treba pridržati, razen če so izpolnjene zahteve iz člena 8(3) Direktive 2013/33/EU, ker prosilca ščiti načelo nevračanja od trenutka, ko navedeno namero izrazi pri preiskovalnem sodniku ali sodnici?

Navedene določbe prava Unije

- Člena 67 PDEU in 78 PDEU.
- Členi 18, 19 in 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
- Členi 6, 9, 12 in 26 Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite.
- Členi 8, 9, 10 in 17 Direktive 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito.

Navedene določbe nacionalnega prava

- Členi 58.4, 61, 62 in 64.5 Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (organski zakon 4/2000 z dne 11. januarja 2000 o pravicah in svoboščinah tujcev v Španiji ter njihovi družbeni vključenosti) (Boletín Oficial del Estado št. 10 z dne 12. decembra 2000).
- Členi 2, 3 in 5 Ley 12/2009, de 30 de octubre, reguladora del derecho de asilo y de la protección subsidiaria (zakon 12/2009 z dne 30. oktobra 2009 o ureditvi pravice do azila in subsidiarne zaščite) (Boletín Oficial del Estado št. 263 z dne 31. oktobra 2009).

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 12. decembra 2019 je bil prestrežen čoln, v katerem so bili VL skupaj s 44 drugimi moškimi subsaharskega izvora in ki je bil namenjen v Španijo. Osebe na čolnu so bile vkrcane na ladjo za reševanje na morju, ki je isti dan pristala na Kanarskih otokih.
- 2 Po tem, ko sta navedenim osebam Rdeči križ in zdravstvena služba Kanarskih otokov zagotovila humanitarno pomoč in zdravstveno oskrbo, so bile prepeljane do policijskega urada, kjer jim je bil 13. decembra 2019 odrejen ukrep pridržanja in kjer so bile seznanjene s svojimi pravicami. Isti dan je poddelegacija vlade v Las Palmasu sprejela sklep o vrnitvi, ker so poskušale nezakonito vstopiti v Španijo, in zahtevala njihovo namestitev v centru za pridržanje tujcev (v nadaljevanju: CPT).
- 3 VL je bil 14. decembra 2019 izročen predložitvenemu sodišču, Juzgado de Instrucción n.º 3 de San Bartolomé de Tirajana (preiskovalno sodišče št. 3 San Bartolomé v Tirajani, Španija), da bi zanj odredilo pridržanje v CPT. Predložitveno sodišče je uvedlo predkazenski postopek in sprejelo sklep, s katerim je potrdilo prejem izjave VL, ki je bil seznanjen s svojimi pravicami, poleg tega pa mu je bila zagotovljena pomoč odvetnika in prevajalca za bambarski jezik. Seznanjen je bil s svojimi pravicami in izrazil nameru, da zaprosi za mednarodno zaščito, ker naj bi imel utemeljene strahove, da bo preganjan zaradi rase ali pripadnosti družbeni skupini, ker v njegovi izvorni državi, Maliju, poteka vojna in ker se boji vrniti, saj bi ga lahko ubili. Njegova izjava je bila posredovana državnemu tožilstvu, ki ni nasprotovalo pridržanju v CPT.
- 4 Poleg tega je bila prošnja za mednarodno zaščito posredovana španski komisiji za pomoč beguncem (Comisión Española de Ayuda al Refugiado), ki je navedla, da v okviru prvega sprejema ni razpoložljivega mesta, da pa bi lahko bilo na voljo mesto v okviru humanitarne pomoči pri Rdečem križu, dokler se ne dobi mesto za prosilce za mednarodno zaščito. Rdeči križ je sporočil, da ima na voljo 16 mest v okviru humanitarne pomoči, vendar da jih je treba obravnavati s posredovanjem policije ali vladne delegacije. Predložitveno sodišče je zato navedene prošnje posredovalo tema organoma, da bi obravnavali mesto iz humanitarnih razlogov.
- 5 Obenem je bil izdan sklep, s katerim se je od policije zahtevalo, naj izda ustrezen dokument, ki potrjuje, da je bila izražena volja po prošnji za mednarodno zaščito, ker so VL in drugih 25 oseb, za katere je bilo zahtevano pridržanje v CPT, izrazili nameru, da zaprosijo za mednarodno zaščito, in ker je bila ta prošnja predložena organu, ki v skladu z nacionalnim pravom ni pristojen za njeno evidentiranje. Navedeni sklep je bil izdan z namenom postopanja v skladu s členom 6(1) Direktive 2013/33, ki določa, da države članice zagotovijo, da se prošnja evidentira najpozneje šest dni potem, ko je prošnja podana. V navedenem sklepu se je poleg tega od Ministerio de Trabajo, Migraciones y Seguridad Social (ministrstvo za delo, migracije in socialno varnost), med drugimi javnimi organi,

zahtevalo, naj se prosilcem za mednarodno zaščito, ker nimajo sredstev za preživljanje, dodeli mesto v okviru humanitarne pomoči.

- 6 Ministrstvo za delo, migracije in socialno varnost je sporočilo, da je na voljo 12 mest za sprejem v okviru humanitarne pomoči, ki naj bi se dodelila navedenim prosilcem na podlagi meril ranljivosti. Glede ostalih 14 prosilcev, med katerimi je VL, je bilo odrejeno, da se namestijo v CPT, ker ni na voljo drugih sredstev za sprejem v okviru humanitarne pomoči niti za prosilce za mednarodno zaščito. Tako je bil sprejet sklep, na podlagi katerega je bilo odrejeno pridržanje VL v CPT, ker ni bilo nobene druge rešitve za namestitev, čeprav je bilo navedeno, da ni mogel biti nameščen pod temi pogoji, in da naj bo v navedenem CPT, kjer se bo obravnavala prošnja za mednarodno zaščito. Preden je bil nameščen v CPT, se je pri predložitvenem sodišču zglasil policijski uradnik, da bi obvestil o tem, da je bil organiziran sestanek za pogovor o prošnji za mednarodno zaščito za tiste osebe, ki so za to zaprosile, v skladu s prošnjo, navedeno v zgornji točki 4.
- 7 18. decembra 2019 je državno tožilstvo zoper navedeni sklep vložilo pritožbo. Državno tožilstvo meni, da ta sklep ni v skladu s ciljem, za katerega je predviden, to je vrnitev tujca, in da je predložitveno sodišče prekoračilo pooblastila, ker ni pristojno za prejem izjave, s katero se izrazi namera po vložitvi prošnje za mednarodno zaščito. Odvetnica VL je prav tako vložila pritožbo zoper navedeni sklep, ker je menila, da navedene osebe v skladu z direktivama 2013/32 in 2013/33 ni mogoče namestiti v CPT.
- 8 Ker ima predložitveno sodišče dvome glede rešitve teh pritožb, je prekinilo postopek in pri Sodišču vložilo ta predlog za sprejetje predhodne odločbe, pri čemer je prosilo za njegovo obravnavo po nujnem postopku.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 9 Državno tožilstvo meni, da preiskovalni sodnik ni pristojen za prejem izjave o prošnji za mednarodno zaščito, ker preiskovalno sodišče ni med organi, pri katerih se lahko izrazi namera po vložitvi prošnje za azil in ki so zajeti v Ley de Asilo (zakon o azilu). Državno tožilstvo meni, da se mora preiskovalni sodnik pri odreditvi ali neodreditvi pridržanja omejiti na upoštevanje nezakonitega položaja tujca, da bi zagotovil vrnitev v njegovo izvorno državo. Po njegovem mnenju prošnja za mednarodno zaščito, vložena pri preiskovalnem sodišču, ni zadosten razlog za neodreditev pridržanja v CPT. Poleg tega meni, da je preiskovalni sodnik prekoračil pooblastila, s tem ko je v svoji izjavi državljanu tretje države postavil vprašanje v zvezi s tem, in s tem ko je za prosilce mednarodne zaščite ali prosilce, za katere ni bilo na voljo zmogljivosti v okviru humanitarne pomoči, iskal nastanitveno zmogljivost za prvi sprejem.
- 10 VL meni, da je preiskovalni sodnik pristojen za prejem izjave o prošnji za mednarodno zaščito. Po njegovem mnenju mora izjava o mednarodni zaščiti učinkovati, čim je podana, pridržanje v CPT pa se odredi za zagotovitev vrnitve in

prosilcev za mednarodno zaščito ni mogoče vrniti v njihovo izvorno državo, zato ni mogoče odrediti njegove namestitve v CPT.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 11 Člen 6(1), drugi pododstavek, Direktive 2013/32 določa, da če se prošnja za mednarodno zaščito poda pri drugih organih, za katere je verjetno, da bodo prejeli takšne prošnje, vendar po nacionalnem pravu niso pristojni za evidentiranje, države članice zagotovijo, da se prošnja evidentira najpozneje šest dni potem, ko je prošnja podana.
- 12 Predložitveno sodišče, Juzgado de Instrucción n.º 3 de San Bartolomé de Tirajana (preiskovalno sodišče št. 3 San Bartolomé v Tirajani), meni, da je preiskovalni sodnik eden od teh „drugih organov“, ki sicer ni pristojen za evidentiranje prošnje v skladu z nacionalnim pravom, lahko pa vsekakor v skladu z Direktivo 2013/32 pozove tisti organ, ki je pristojen za evidentiranje, pri čemer se to izvede v roku največ šest dni, določenem v tej direktivi. Po njegovem mnenju bi moral preiskovalni sodnik, če se Sodišče strinja s tem stališčem, prošnjo posredovati organu, ki je pristojen za njeno evidentiranje in obravnavanje, in pri tem prositi za sestanek za njeno formalizacijo. Tako naj bi imela navedena oseba status prosilca za mednarodno zaščito od trenutka, ko je prošnja posredovana pristojnemu organu in je evidentirana, ter bila zaščitena na podlagi načela nevračanja.
- 13 Po drugi strani predložitveno sodišče navaja, da morajo preiskovalni sodniki, ki so pristojni za odreditev ali neodreditev pridržanja tujcev, v zvezi s tem upoštevati nekatere okoliščine, našteje v členu 62 organskega zakona 4/2000 z dne 11. januarja o pravicah in svoboščinah tujcev v Španiji ter njihovi družbeni vključenosti, med katerimi so tveganje izostanka, ker nimajo prebivališča ali osebnih dokumentov, dejanja tujca, s katerimi otežuje ali preprečuje odstranitev, obstoj predhodne obsodbe ali predhodnih upravnih kazni ter drugih še nekončanih kazenskih postopkov ali sankcijskih upravnih postopkov, pa tudi obstoj hude bolezni tujca. Predložitveno sodišče meni, da te okoliščine v navedeni določbi niso izčrpno navedene.
- 14 Predložitveno sodišče opozarja, da v skladu s členom 26 Direktive 2013/32 prosilcev za mednarodno zaščito ni treba pridržati. Navedeni člen napotuje na Direktivo 2013/33, ki v členu 8 določa splošno načelo nevračanja prosilcev za mednarodno zaščito, pa tudi primere, v katerih je treba odrediti pridržanje, in možnost sprejetja alternativnih ukrepov. Člen 10(1), drugi pododstavek, Direktive 2013/32 pa določa, da se pridržane prosilce, kolikor je mogoče, loči od drugih državljanov tretjih držav, ki niso vložili prošnje za mednarodno zaščito.
- 15 Vendar predložitveno sodišče meni, da navedeni direktivi vsakega preiskovalnega sodnika obvezujeta, da pridobi informacije in postavi vprašanje glede namere državljana tretje države glede vložitve prošnje za mednarodno zaščito, tako da se v primeru neizpolnjevanja zahtev iz navedenega člena 8 ne izvede pridržanje in se v primeru njegove odreditve zagotovi, da se pridržani prosilci ločijo od drugih

državljanov tretjih držav, ki niso vložili prošnje za mednarodno zaščito. Podobno izjava namere v zvezi s tem posledično pripelje do tega, da se takemu prosilcu zagotovijo ukrepi za sprejem, določeni v navedenih direktivah.

DELOVNI DOKUMENT